217: Komisyon Caizmi?

Tarık Ebu Abdullah

8 Ağu, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

Es selamu aleykum ve rahmetullah, Komisyon alıp-vermek caiz mi?

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullahi ve beraketuh. Hamd Allah'a mahsustur.

Bir bedel karşılığında müşteriyle mal sahibini piyasada buluşturmaya komisyonculuk denilir. Eski tabiriyle simsarlık. Bu meslek dinimizde men edilmemiştir. İmam Ebu Davud *(rahimehullah)*'ın tahriç ettiği hadiste Kays bin Ebi Ğaraze *(radıyallahu anhu)* şöyle der: "Bize simsarlar denilirdi. Sonra Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* geldi ve bizi daha güzel bir isim ile isimlendirdi ve ***"Ey tüccarlar! Muhakkak satışta boş laf ve yemin olur. Bunun için ticaretinize sadaka karıştırın"*** buyurdu.

İmam el-Buhari *(rahimehullah)* şöyle der: "İbni Sirin, Ata, İbrahim ve el-Hasan simsarlık karşılığında ücret almakta bir beis görmezlerdi. İbni Abbas şöyle demiştir: "Bir kişinin "Şu elbiseyi şu fiyata sat, fazlası senin olsun" demesinde bir beis yoktur." Ve ibni Sirin şöyle demiştir: "Kişi şu fiyata sat. Kârı senin olsun" veya "Kârı aramızda paylaşırız" dese bir sakıncası olmaz."

Lakin komisyoncu mal sahibini veya müşteriyi aldatmaması lazımdır. Bunun için alacağı komisyon bedelini ticaretten evvel belirlemesi lazım ve iki taraftan birini veya ikisini piyasadan hapsetmemesi lazım gelir.

İmam el-Buhari *(rahimehullah)*'ın tahriç ettiği hadiste ibni Abbas *(radıyallahu anhuma)* şöyle der: "Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* kervanların yolda karşılanmasını nehyetti. Şehirlinin köylü adına alış veriş yapmasını da nehyetti. Dedim ki (Tavus) "Ey ibni Abbas "Şehirli köylü adına alış veriş yapamaz" sözünün manası nedir?" İbni Abbas: "Şehirli köylü için simsar olmaz" dedi."

Bunun için komisyoncunun müşteriyi veya mal sahibini piyasa hakkında bilgi sahibi olmaması için hapsetmesi caiz değildir. Yani müşterinin piyasada serbest gezmesini engellememesi gerekir. Ayrıca komisyon bedelini veya oranını veya şartlarını açık bir surette belirlemesi gerekir. Yani mesela "200 TL komisyon alırım" veya "5% komisyon alırım" veya "Malını 1.000 TL'ye satarım. Üstü banadır" vb. surette komisyon şartlarını belirlemesi gerekir.

Aksi takdirde aldatmış olur. İmam Muslim *(rahimehullah)*'ın Ebu Hureyre *(radıyallahu anhu)*'dan tahriç ettiği hadiste Rasûlullah *(sallallahu aleyhi ve sellem)* şöyle buyuruyor: ***"Aldatan benden değildir!"***

Allahu Alem.